

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/69/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613200976
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Erenová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1613200976.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Erenovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Sádovského a JUDr. Silvie Walterovej v právnej veci žalobcu: Slovenská advokátska komora, Kolárska ul. č. 4, Bratislava, IČO: 30 795 141, zastúpený: Legium s. r. o., Bukureštská ul. č. 3, Bratislava, IČO: 36 867 870, proti žalovanej: Z.. D. G., J.. XX.XX.XXXX, J. W.. Č.. XX, S., o zaplatenie istiny 140,18 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 30. septembra 2014, č. k. 5C/418/2013- 49, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Žalobca **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalovanej náhradu trov prvostupňového konania v sume 16, 50 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania v sume 16, 50 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi pokutu za omeškanie v sume 139,40 eur, úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 16,60 eur od 01.05.2008 do 14.11.2008 vo výške 0,77 eur a povinnosť nahradiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu trovy konania vo výške 171,09 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 18 ods. 3, § 29 ods. 1, § 69 ods. 1 písm. d), § 69 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, § 2 ods. 1, § 2 ods. 3, § 3 ods. 1 uznesenia konferencie advokátov o príspevku na činnosť Slovenskej advokátskej komory účinného od 19.06.2004, § 4 ods. 1, § 4 ods. 2, § 4 ods. 4 uznesenia konferencie advokátov o sociálnom fonde účinného od 16.06.2007 a vecne tým, že žalovaná je ako advokát zapísaná v zozname advokátov vedenom žalobcom, a je povinná platiť príspevok na jeho činnosť vo výške 199,16 eur ročne, podľa uznesenia konferencie advokátov schváleného na schôdzi dňa 19.06.2004 a príspevok do sociálneho fondu vo výške 16,60 eur ročne, podľa uznesenia konferencie advokátov schváleného na schôdzi dňa 16.06.2007 s tým, že príspevok na činnosť žalobcu, ako aj príspevok do sociálneho fondu boli splatné najneskôr do 30. apríla príslušného roka, ktoré však žalovaná v lehote splatnosti neuhradila za rok 2008, z dôvodu ktorého bola listom zo dňa 28.07.2008 na ich úhradu vyzvaná, ako aj na zaplatenie pokuty z omeškania, úroku z omeškania a poštovného. Uviedol, že žalovaná dňa 14.11.2008 uhradila žalobcovi príspevok na činnosť za rok 2008 vo výške 6.000,- Sk a príspevok do sociálneho fondu za rok 2008 vo výške 500,-Sk, pričom pokutu za omeškanie s úhradou príspevku na činnosť žalobcu vyčíslenú za obdobie od 01.05.2008 do 14.11.2008 v sume 139,40 eur, ani úrok z omeškania za omeškanie s úhradou príspevku do sociálneho fondu za obdobie od 01.05.2008 do 14.11.2008 v sume 0,77 eur žalovaná nezaplatila a v konaní vzniesla námietku premlčania žalovaného nároku. Súd prvého stupňa v dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že medzi

účastníkmi vznikol právny vzťah vyplývajúci z verejného práva, ktorý sa nemôže spravovať predpismi súkromného práva s tým, že vzťah medzi účastníkmi konania nie je vzťahom zmluvným ani záväzkovým v zmysle Občianskeho zákonníka, existuje medzi nimi vzťah nadriadenosti a podriadenosti, čo vylučuje existenciu jednej zo základných zásad súkromného práva, ktorou je rovnosť účastníkov a nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že premlčanie treba posudzovať podľa predpisov daňového práva a použiť analógiu na premlčaciu lehotu, ktorá je v daňovom poriadku stanovená na 6 rokov, keďže daňové právo upravuje povinné platby v rámci daňovej sústavy a dane sú v zákone taxatívne vymedzené, a nikto, ani súd, nemôže rozširovať svojim rozhodnutím okruh daní. Poukázal na skutočnosť, že vo verejnom práve je možnosť použitia analógie ojedinelá, vyskytuje sa len tam, kde ju právo výslovne predpokladá, a v prípade, ak sa pri riešení právneho problému nenájde ani podobná právna norma, postupuje ten kto právo aplikuje podľa právneho poriadku ako celku, podľa všeobecných princípov daného príbuzného odvetvia a nakoľko vzťah medzi účastníkmi nie je vzťahom súkromnoprávnym, ale verejnoprávnym, nemožno posudzovať otázku premlčania podľa ustanovenia § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že žalovaná vykonáva činnosť advokáta ako slobodné povolanie a vzťah so žalobcom treba posudzovať podľa verejného práva s tým, že žalovaná sa dobrovoľne rozhodla vykonávať činnosť advokáta ako svoje povolanie, a svojím rozhodnutím vzala na seba zodpovednosť a tiež sa v sľube zaviazala dodržiavať predpisy Slovenskej advokátskej komory a plniť si povinnosti advokáta s tým, že nárok uplatnený v konaní je takouto povinnosťou a vyplýva z predpisu SAK a zákona o advokácii s tým, že v danom prípade ide o absolútnu zodpovednosť žalovanej, teda nemožnosť ubrániť sa sankcií vôbec a to z dôvodu, že v zákone o advokácii a ani v predpisoch SAK premlčanie nárokov nie je upravené a teda tieto nároky sa nepremičujú, keďže v danej veci nie je možné použiť analógiu a zákon o advokácii ani na analógiu neodkazuje, z dôvodu ktorého považoval námietku premlčania vznesenú žalovanou za nedôvodnú. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne § 142 ods. 1 O. s. p. a vecne úspechom žalobcu v konaní, ktorému priznal náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok v sume 16,50 eur a trovy právneho zastúpenia za štyri úkony právnej pomoci podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z., jeden úkon právnej pomoci á 16,60 eur, režijný paušál v roku 2012 á 7,63 eur, v roku 2013, 2 á 7,81 eur a v roku 2014 á 8,04 eur, ako aj náhradu za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky, náhradu cestovných výdavkov podľa § 15 ods. 1 písm. a) a podľa § 18 ods. 3 vyhlášky právneho zástupcovi žalobcu priznal DPH.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote podala odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a navrhla napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Zároveň si uplatnila trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku. Uviedla, že predmetný nárok žalobcu sa premlčuje v 3 - ročnej premlčacej dobe v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, pričom žalobca podal žalobu po uplynutí premlčacej doby s tým, že nárok na zaplatenie pokuty za oneskorené zaplatenie príspevku na jeho činnosť za rok 2008 sa stal splatným dňa 14.11.2008, trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka na uplatnenie tohto nároku začala žalobcovi plynúť dňa 15.11.2008 a uplynula dňom 14.11.2011 a nakoľko žalobca podal žalobu na súd dňa 29.01.2013, podal ju oneskorene, po uplynutí premlčacej doby s tým, že k premlčaniu uplatneného nároku by došlo aj v prípade, ak by bol posudzovaný podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

Žalobca, ktorému bolo odvolanie žalovanej doručené na vyjadrenie dňa 07. 01. 2015 sa k nemu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 01.06.2014, túto prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., keďže pre nariadenie pojednávania neboli dané zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a) O. s. p. (nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a nevyžadoval to dôležitý verejný záujem) a rozsudok verejne vyhlásil dňa 21. januára 2016 podľa § 211 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O. s. p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci upovedomení zákonným spôsobom.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti prvostupňového rozsudku, ktorým žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť pokuty za omeškanie so zaplatením príspevku na činnosť komory v zmysle § 3 ods. 1 Uznesenia konferencie advokátov o príspevku na činnosť Slovenskej advokátskej komory a úrokov z omeškania so zaplatením príspevku

do sociálneho fondu v zmysle § 4 ods. 4 Uznesenia konferencie advokátov o sociálnom fonde v spojení s ust. § 29 ods. 1 a § 75 ods. 1 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, vyhovel, keď žalovanou vznesenú námietku premlčania právne posúdil tak, že sa nárok žalobcu uplatnený v konaní nepremlčuje.

Povinnosť riadne a včas platiť príspevok na činnosť komory a vykonávať ďalšie platby určené predpisom komory, uznesením konferencie advokátov, prípadne predsedníctvom komory v rámci jej právomoci vyplýva z ust. § 29 ods. 1 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii.

Podľa § 66 ods. 2 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, komora je samosprávna stavovská organizácia, ktorá združuje všetkých advokátov zapísaných v zozname advokátov vedenom komorou.

Podľa § 66 ods. 5 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, komora v súlade s týmto zákonom vydáva predpisy komory.

Podľa § 67 ods. 1 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, konferencia advokátov je najvyšší orgán komory.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s námietkou žalovanej v podanom odvolaní, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil námietku premlčania vznesenú žalovanou.

Podľa § 69 ods. 1 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, konferencia rozhoduje o všetkých základných otázkach advokátov, najmä a/ volí a odvoláva členov predsedníctva komory a ostatných orgánov komory, b/ schvaľuje predpisy komory, ktorými sú najmä advokátsky poriadok, organizačný poriadok, rokovací poriadok, volebný poriadok a disciplinárny poriadok, c/ môže zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie predsedníctva komory, d/ zriaďuje sociálny fond, prípadne iné fondy a schvaľuje pravidlá ich tvorby a zásady použitia, e/ schvaľuje výšku náhrady za stratu času pri výkone funkcií v orgánoch komory.

Podľa § 75 ods. 1 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, predpisy komory, uznesenia konferencie advokátov a uznesenia predsedníctva komory prijaté v súlade s týmto zákonom sú pre advokátov, advokátskych koncipientov, euroadvokátov, zahraničných advokátov a medzinárodných advokátov záväzné.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Slovenská advokátska komora je samostatnou stavovskou organizáciou združujúcou všetkých advokátov, zapísaných v zozname advokátov vedených komorou a títo sa podieľajú na samospráve prostredníctvom svojej účasti na konferencii advokátov, ktorá je podľa § 67 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. najvyšším orgánom komory a rozhoduje o všetkých základných otázkach advokátov. Do pôsobnosti konferencie advokátov patrí aj určovanie príspevku na činnosť komory a príspevku do sociálneho fondu, vrátane ich splatnosti a určovania sankcií spojených s ich nezaplatením. Advokáti teda sami rozhodujú o výške týchto príspevkov, ako aj sankciách spojených s ich nezaplatením, nejde tu teda o jednostranné vnucovanie vôle členom komory (advokátom) samotnou komorou (žalobcom), ktorej by boli povinní sa podriaďiť.

Žalobca ako samosprávna stavovská organizácia je právnickou osobou v zmysle ust. § 18 ods. 2 písm. a/ Občianskeho zákonníka (právnickými osobami sú združenia fyzických alebo právnických osôb), keďže medzi združeniami fyzických a právnických osôb právna teória a prax zaraďuje aj občianske združenia a iné združenia, pričom práve do skupiny „iných združení“ zaraďuje stavovské samosprávne organizácie, tzv. komory združujúce advokátov, lekárov, stomatólogov, audítorov a podobne s tým, že postavenie žalobcu ako právnickej osoby vyplýva aj z ustanovenia § 66 ods. 3 zákona o advokácii.

Odvolací súd sa vzhľadom na uvedené nestotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že sa vzťah žalobcu a žalovanej nemôže spravovať predpismi súkromného práva a je potrebné ho posudzovať podľa predpisov verejného práva s tým, že uvedená argumentácia žalobcu (a napokon i súdu prvého stupňa), je v rozpore s jeho právnou argumentáciou, ktorou odôvodňoval žalobou uplatnenú pohľadávku tvrdiac, že žalobou uplatnený nárok vyplýva zo záväzkového vzťahu podľa § 488 ods. 1 Občianskeho zákonníka (viď č. I. 3 spisu).

Je nutné uviesť, že v prípade, ak by vzťah účastníkov konania bol vzťahom z verejného práva, nebola by daná ani právomoc súdu prejednať vec v občianskom súdnom konaní podľa § 7 O. s. p., v zmysle ktorého súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci vyplývajúce z občianskoprávných,

pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Občianskoprávne vzťahy upravuje jednak Občiansky zákonník, ale aj iné mnohé ďalšie predpisy. Občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony. Občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka), v občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie (§ 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka), záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone (§ 489 Občianskeho zákonníka).

Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že v konaní uplatnená pohľadávka žalobcu titulom úrokov z omeškania a pokuty ako majetkových práv, vyplývajúcich z majetkového vzťahu medzi žalobcom ako právnickou osobou podľa § 18 ods. 2 písm. a) Občianskeho zákonníka a jej členom, žalovanou, t.j. fyzickou osobou podľa § 7 Občianskeho zákonníka s tým, že v prípade zaplatenia členského príspevku a príspevku do sociálneho fondu a s tým spojených sankčných poplatkov (pokuta, úrok z omeškania) ide o vzťah medzi samosprávnou stavovskou organizáciou a jej členom, ktorý nemožno považovať za vzťah správny (administratívnoprávny), založený na vzťahu nadriadenosti a podriadenosti, o ktorom by bolo rozhodovanie vylúčené z pôsobnosti súdov v občianskom súdnom konaní, keďže nemožno dovodiť, do kompetencie ktorého iného orgánu by inak patrila vynútilnosť členského príspevku, príspevku do sociálneho fondu a s tým spojených ďalších platieb a preto vzťah medzi účastníkmi konania je záväzkovo-právnym vzťahom (§ 488 Občianskeho zákonníka), ktorý vznikol v súlade s ust. § 29 zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii, t. j. ide podľa § 489 Občianskeho zákonníka o záväzkovo-právny vzťah, ktorý vznikol z iných skutočností uvedených v zákone.

Bolo preto potrebné sa stotožniť s argumentáciou žalovanej v podanom odvolaní, že vzťah účastníkov konania je vzťahom občianskoprávnym, riadiaci sa ustanoveniami Občianskeho zákonníka a preto aj oprávnené vzniesla námietku premlčania podľa § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka.

U uvedeného preto vyplýva nesprávny právny záver súdu prvého stupňa o nemožnosti posudzovať daný vzťah podľa predpisov Občianskeho práva, podľa ktorých sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110), na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 100 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Obč. zák.).

Podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka, úroky a opakujúce sa plnenia sa premlčujú v troch rokoch; ak však ide o práva právoplatne priznané alebo písomne uznané, platí táto premlčacia doba, len pokiaľ ide o úroky a opakujúce sa plnenia, zročnosť ktorých nastala po právoplatnosti rozhodnutia alebo po uznaní.

Odvolací súd poukazuje aj na rozhodovacia činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napr. rozhodnutie sp. zn. 1Cdo 157/2009 zo dňa 29.6.2010), z odôvodnenia ktorého vyplýva, že povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením dlhu nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorázovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením tohto záväzku; týmto dňom začína u tohto práva plynúť premlčacia doba a jej uplynutím sa právo premlčí s tým, že aplikujúc vyššie uvedený záver na prejednávajúcu vec, sa žalovaná dostala do omeškania so splnením príspevku do sociálneho fondu dňom 01.05.2008, keďže v zmysle príslušného uznesenia konferencie advokátov bola povinná tento zaplatiť do 30. apríla 2008, dňom ktorým jej aj vznikla povinnosť platiť

úroky z omeškania z tejto sumy, a teda týmto dňom začala u tohto práva plynúť aj premlčacia doba, ktorá uplynula dňom 01.05.2011.

K nároku uplatneným žalobcom titulom pokuty za omeškanie so zaplatením príspevku na činnosť komory, splatnosť tejto pokuty Uznesením konferencie advokátov o príspevku na činnosť Slovenskej advokátskej komory, ani iným uznesením určená nebola a preto ju bola žalovaná povinná zaplatiť nasledujúci deň potom, čo ju žalobca o plnenie požiadal v zmysle ust. § 563 Občianskeho zákonníka.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú výzvou zo dňa 28.07.2008 na zaplatenie pokuty ihneď po jej doručení, keďže jej doručenie žalovanej preukázané nebolo, je možné vychádzať zo záveru, že táto výzva bola žalovanej doručená najneskôr dňa 14.11.2008, keďže v tento deň žalovaná v zmysle doručenej výzvy časť pohľadávky žalobcu uhradila, čím jej zároveň vznikla povinnosť plniť nasledujúci deň, t.j. dňa 15.11.2008 a od tohto dňa mal žalobca možnosť v trojročnej premlčacej lehote uplatniť si nárok žalobou na súde. Premlčacia doba na uplatnenie pokuty teda začala plynúť dňa 15.11.2008 a uplynula dňa 15.11.2011 a nakoľko žaloba bola podaná na súd prvého stupňa až dňa 29.01.2013, teda po uplynutí premlčacej doby a žalovaná vzniesla námietku premlčania žalobou uplatneného nároku, nebolo možné žalobcovi premlčaný nárok priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka).

Podľa § 220 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací k záveru, že súd prvého stupňa vec po právnej stránke nesprávne posúdil, a nakoľko v odvolacom konaní zopakovať alebo doplniť dokazovanie nebolo potrebné, keďže odvolací súd vychádzal v celom rozsahu zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, ktorý však po právnej stránke posúdil odlišne, podľa § 220 O. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a návrh žalobcu zamietol.

Vzhľadom na zmenu rozhodnutia (§ 220 O. s. p.) bolo potrebné rozhodnúť aj o trovách konania na súde prvého stupňa (§ 224 ods. 2 O. s. p.).

Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná a preto jej odvolací súd priznal právo na náhradu trov prvostupňového konania, spočívajúcich v trovách, ktoré jej vznikli zaplatením súdneho poplatku za podaný odpor proti platobnému rozkazu zo dňa 26.03.2013, č. k. 16Ro/157/2013 - 18.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 2 a § 151 ods. 1 O. s. p. a žalovanej priznal náhradu trov, ktoré jej v odvolacom konaní vznikli zaplatením súdneho poplatku za odvolanie v sume 16, 50 eur.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.